

Finansijska tržišta – pojam i vrste

Pod tržištem se podrazumeva mesto na kom se susreću ponuda i tražnja za robama, uslugama i novčanim sredstvima. Finansijsko tržište zadovoljava težnju privrednih subjekata za novčanim sredstvima, a takođe omogućava vlasnicima novčanih sredstava da ostavare prihod na svoju imovinu. Finansijsko tržište je prema tome organizovano mesto i prostor na kome se, u zavisnosti od ponude i potražnje, organizovano formira cena tih sredstava.

Cena finansijskih sredstava formira se pod uticajem ponude i tražnje, a izražava se u vidu kamatne stope, koja je opet različita za svaki od segmenata finansijskog tržišta.

Najčešća podela finansijskog tržišta je podela na novčano tržište i tržište kapitala. Finansijsko tržište se prema predmetu poslovanja može podeliti na:

1. *Novčano tržište*
2. *Devizno ili internacionalno tržište*
3. *Tržište kapitala*

Tržište novca i tržište kapitala dalje se dele i to novčano tržište na: tržište žiralnog novca, kreditno, eskontno, lombardno, devizno i tržište kratkoročnih hartija od vrednosti, a tržište kapitala na: kreditno-investiciono, hipotekarno i tržište dugoročnih hartija od vrednosti, koje može biti emisiono, tj. primarno i sekundarno.

Tržište novca i kratkoročnih hartija od vrednosti

Tržište novca predstavlja visoko specijalizovani oblik operacija kupovine i prodaje novca, drugih likvidnih sredstava i kratkoročnih hartija od vrednosti. Tržište novca u sebi sadrži:

1. Trgovanje novcem i kratkoročnim hartijama od vrednosti
2. Institucije i organizacije koje osiguravaju kratkoročna sredstva (depozite), odnosno kratkoročne kredite
3. Instrumenti tržišta novca
- 4.

U širem smislu u tržište novca spada i devizno tržište, što podrazumeva kupovinu i prodaju deviza.

Tržište novca omogućava uspešno regulisanje odnosa ponude i tražnje novca i kratkoročnih hartija od vrednosti, bržu cirkulaciju finansijskih sredstava, uspešno sprovođenje kreditne politike banaka, ostvarivanje ciljeva monetarne i devizne politike, ostvarivanje optimalne stope privrednog rasta i stabilnosti ponude. Bez tržišta novca centralna banka¹ ne bi mogla da sprovodi monetarno-kreditnu politiku.

¹ Centralna banka - monetarna i centralna institucija bankarskog sistema svakog ekonomskog sistema; ima monopol nad emisijom novčanica i kontroliše ukupan iznos ponude novca na nivou države.

Tržište novca omogućava bankama da vrše permanentnu transformaciju kratkoročnih novčanih sredstava u investiciona sredstva (dugoročne plasmane), što podrazumeva stvaranje dodatnog bankarskog kapitala, čime se uspostavlja direktna veza tržišta novca i tržišta kapitala.

Na novčanom tržištu dešavaju se velike oscilacije, te se usled toga javlja nelikvidnost, restrikcija, nestabilnost, kontrakcija i sl., što su negativne pojave. Postoje i pozitivne pojave kao što su optimalna likvidnost, ekspanzije, stabilnost, elastičnost i sl.

Sledeći faktori utiču na tržište novca i mogućnosti njegovog razvoja:

1. Nivo društveno – ekonomskog razvoja
2. Razvoja finansijskog sistema
3. Razvoja i kvaliteta bankarskog sistema
4. Tradicije u razvoju i funkcionisanju tržišta novca
5. Uloge i samostalnosti centralne banke
6. Razvijenosti institucija i instrumenata tržišta novca
7. Značaja i uloge kamatne stope
8. Finansijske i ekonomske otvorenosti nacionalne privrede
9. Stabilnosti privrede i nacionalne novčane jedinice
10. Stepena respektivnosti monetarne politike
11. Razvoja i vrsta kratkoročnih hartija od vrednosti
12. Pravne države i poštovanja zakona itd.
- 13.

Na tržištu novca vrše se bankarske operacije dnevnim i terminskim novcem, a takodje se vrše i operacije na primarnom i sekundarnom tržištu kratkoročnih hartija od vrednosti.

Posebnu funkciju na tržištu novca ima centralna banka i ona odredjenim instrumentima monetarno – kreditne politike utiče na ponudu i tražnju novca i kratkoročnih hartija od vrednosti, čime direktno utiče na likvidnost bankarskog sistema i privrede u celini. Kupovinom i prodajom obveznica centralne banke vrši se povećanje ili smanjenje mase novca u opticaju upravo preko tržišta novca.

Na primarnom tržištu hartija od vrednosti pored centralne banke i poslovnih banaka učestvuju i druge finansijske organizacije koje su specijalizovane za poslovanje sa hartijama od vrednosti. Na ovom tržištu se vrši prva emisija i prodaja kratkoročnih hartija od vrednosti, koje mogu imati javno – pravni i privatno – pravni karakter. Javno – pravni karakter imaju državne obveznice, blagajnički zapisi centralne banke, obveznice poslovnih banaka, i dr., a kupovina i prodaja ovih hartija od vrednosti može se vršiti direktno i indirektno. Kod direktnog metoda uspostavlja se neposredan odnos centralne i poslovnih banaka – kao prodavca i kupaca. Ovaj metod je jeftiniji jer nema posrednika, ali isključuje ceo niz potencijalnih učesnika na tržištu novca i hartija od vrednosti. Kupovina i prodaja kratkoročnih hartija od vrednosti vrši se putem aukcije ili licitacije. Raspisivanjem prodaje centralna banka dobija ponude od poslovnih banaka i drugih učesnika na tržištu novca – sa visinom i drugim uslovima kupovine, a prednost uvek imaju banke koje ponude najpovoljnije uslove.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com